

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill. Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.	Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: ÁVÉD JÁKÓ Munkatársak: Dr. Mayer Ödön, Balla István és Falu Kornél. Kiadó: PAPP GYÖRGY	Szerkesztőség Apaffy utca 186. sz. Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézetében. Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltenek.
--	--	--

Ipari termelő szövetkezetek.

II.

Ipari szövetkezeteinknek éppen az a legnagyobb bajuk, hogy nem jól, nem egységesen, nem határozott biztos irányban vannak vezetve. A termelő szövetkezeteket sokfejtű vállalatnak szokás nevezni. A gyár, ha nem egyes vállalkozó is, hanem részvénytársasági alapon van szervezve, sohasem sokfejtű vállalat, mert itt az igazgatósági tagok állandóak, amennyiben a részvényesek nem lelik gyönyörűségüket abban, hogy azokat folyton kibuktassák s így ezen állandó igazgatósági tagok azután a vezetést mindig egy kézbe: a vezérigazgatóéba teszik le. Az iparosok köztudó folytonos bizalmatlanság és versengés, az igazgatósági tagok és a vezetők kibuktatására irányuló folytonos láz és irigykedés miatt erről ipari szövetkezetekben alig lehet szólni is.

Ha azonban egyik kellékét, lényeges alkotó részét elhagyjuk eme termelő szövetkezeteknek, akkor kétségtelen, hogy iparosaink is alakíthatnak bizonyos korlátok és határok közt és bizonyos czélokra termelő szövetkezeteket.

Korunk ipari fejlődésének egyik jellege a speczializálásban nyilvánul, s ez abban áll, hogy egyes szakmák részekre oszlanak és így minden szakmában külön ágak fejlődnek ki. A gyárak rendszerint különleges, egy vagy kétfajta iparczikket állítanak elő, a kézműves iparosok egy része is szakmájának csak egy részét műveli s akkor azt tapasztalja, hogy ha bizonyos szakágban tökélyre viszi, munkája keresetesebb lesz és azt jobban is megfizetik, mintha mindenféle szakmabeli munkához akar érteni, de tökéleteset nem tud adni, holtan ebben rejlik a kézműves iparnak végeztelje.

Egyes szakma iparosai egyesülhetnek és egyesíthetik tőkeerejüket — de nem munkaerejüket — oly termelőszövetkezetek létesítésére, melyek szakmájuk egyes speczialis, különleges részét művelnék és fejlesztenék, de a mely ág az ő üzletüknek is csak kiegészítő része lenne, vagy az iparos tagok üzleti szükségletei kielégítésére szolgálna. Így például a cipészek létesíthetnek kizárólag gyermek- vagy nemez cipő készítésére, a fazekasok virágceserép vagy egyforma konyhadény készítésére, a mészárosok jéggyár, a hentesek kolbászkészítésére és zsírolvasztó stb. felállítására termelő szövetkezetet, de az ily szövetkezeteknek egyik kelléke az, hogy készítményeik az iparos tagok üzletébe kerüljenek, ezek készítményeinek kiegészítésére, fenntartására vagy javítására szolgáljanak. Másik kelléke pedig az ily termelő szövetkezeteknek az, hogy ily szövetkezeti termelő telepen vagy gyárban már nem kizárólag az iparos tagok dolgoznak mint munkások, hanem ezekben rendszerint fölfogadott, tehát idegen munkások alkalmaztatnak. Más szóval az ilyen termelő szövetkezet már nem is tiszta szövetkezet, hanem közeledik a részvénytársasághoz, mert annak felállításával is, mint utóbbiaknál első sorban az összeadott tőke viszi a szerepet, a tagok közreműködése pedig csak legfőlebb az igazgatásban s vezetésben nyilvánkozik meg.

Ezeket az ipari termelő szövetkezeteket, melyek mindig kész és teljes iparczikkeket állítanak elő, kiegészítő szövetkezeteknek lehetne nevezni, a mennyiben ezekben oly ipari készítmények állíttatnak elő, melyeket a szövetkezeti iparos tagok maguk műhelyeikben nem készítenek, de azok készítése nekik ki sem fizetné magát, hanem a termelő szövetkezeti közös műhelyben előállított kész iparczikkek átengedtetnek a termelési áron a tagoknak, ezek azután a szövetkezeti készítmé-

nyeket az ő saját készítményeik kiegészítésére használnák s ezekkel együtt adnák, árusítanák el.

Ennek pedig manapság, midőn a vevő közönség egy-egy üzletben szereti összes szakmabeli szükségletét beszerezni, nagy jelentősége van, mert a vevő így inkább fölkeresi a kézműves iparos boltját, mint a gyári nagy raktárokat, eladási helyiségeket.

De ha kivételesen idegen munkásokkal tömeges termelésre is rendeznének be iparosok termelő szövetkezeteket vagy ily szövetkezetben vegyesen iparos tagok és munkások is dolgoznának, első kelléke az legyen ily szövetkezeti gyárnak, hogy ne készletek fölhalmozására törekedjünk, hanem a munka megkezdése előtt szerezzenek piacot és vevőket, a kiknek készítményeiket bizton eladhatják, esetleg nagy kereskedőkkel is lehet előre megállapodni, a készítmendő munka minőségére és árára nézve, ez esetben azután a termelő szövetkezet ezeknek szállítana.

A termelő szövetkezet vagy szövetkezeti gyár létesítésekor tehát mindjárt tisztaba kell jönni az eladási, az értékesítési viszonyokkal, illetve a munka megkezdésekor meg kell szerezni a biztos vevőket is, mert csak ily berendezkedéssel állhat fönn egy ipari termelő szövetkezet. Ily módon tehát megengedhető az iparosoknak is, hogy kivételesen termelő szövetkezetet alakítsanak. De azért akár ebben, akár a kiegészítő szövetkezet alakjában létesül a termelő szövetkezet, ugy ez maga, mint műhelye lényegileg különbözik a szövetkezeti gépműhelytől vagy a gépműhely-szövetkezettől.

Régészeti gyűlés.

Az „Alsófehérmegyei Történelmi, Régészeti és Természettudományi Társulat” választmánya 1905. május 4-én gyűlést tartott. A gyűlés iránt az érdeklődés a megjelent tagok számából ítélve elég élénk volt. Az alelnök, Ujfalussy József dr. a gyűlést megnyitván, jelentette, hogy a volt várközség vagyonát kezelő bizottság a f. évben is 200 koronát adott az egyletnek tárgyak vásárlására, mit a választmány írásban köszön meg.

A titkár, Kóródy Péter dr. a következőket jelentette: 1. A közgyűlés után febr. 26-án a kiküldött bizottság tiszteleggt az egyesület vednökénél gr. Majláth Gusztáv Károly püspök urnál s az Évkönyv egy diszkötésű példányát átnyújtotta. A püspök úr köszönetet mondva a bizottságnak, az egylet czéljaira 200 koronát adott, mit habár a bizottság ott nyomban megköszönt, a választmány is jegyzőkönyvileg köszön meg.

A kiküldött bizottság az egyleti pénztárt Frölich Gyula régi pénztárostól átvevén, azt a közgyűlésen megválasztott pénztári hivatalnokoknak: Deutsch Manó ellenőrnek és Szekál Ignác pénztárosnak átadta. Habár később tette meg a bizottság ez ügyben jelentését, már itt írjuk le ezt. A bizottság elsősorban az 1905. jan. 1-től márcz. 3-ig tartó időre a könyveket és okmányokat vizsgálta meg s talált: a) forgó tőkeként 1000 korona pénztári maradványt, mely azonban építési alapként adatván, utasította a pénztárt, hogy ezt az összeget innen vezesse ki és külön alapként kezelje. b) alaptőkeként 1341 korona 7 fillért és c) Hunyadi-szobor alapként 9596 korona 31 fillért, mely összegekkel a tkptári könyvek tartalma teljesen megegyezett. Ezeket az összegeket és a könyveket átadta a hivatalnokoknak és indítványozta, hogy a volt pénztárnoknak, Frölich Gyulának és a volt ellenőrnek Polónyi Gyulának az egylet buzgó működésükért jegyzőkönyvileg mondjon köszönetet. — A bizottság azután a vagyonállást állapította meg s pedig a) az Évkönyv és a tagsági törzskönyv szerint tagdíj hátralékul talált 3454 koronát, b) alapító tőkében befizetve és fizetetlenül van 3100 kor.

c) a Hunyadi-szobor alapban van 9596 korona 31 fill. d) a Muzeum építési alapban van 1000 korona és e) a természetrajzi muzeum alapjában van 400 korona. A cselekvő vagyon tehát teszen 17750 korona 31 fillért. Ezzel szemben állanak a passivák 1938 korona 93 fill.

A bizottság ajánlotta a) hogy a passivákat az egyesület kamatnélküli tehernek tekintvén, az alaptőke kamataiból törlessze, azokat mindig a tőkéhez csatolván, b) hogy a törzskönyvet revideáltassa a kétséges tagok kiküszöbölése czéljából és végül c) hogy minden passivának a könyvekben lap nyitassék. A választmány a munkálatot tudomásul vette, a bizottságnak köszönetet mondott s az ajánlatokat elfogadta.

3. Új tagokul jelentkeztek: Roska Miklós dr., Fried Ármin dr., ifj. Baruch Mór és Tihanyi Antal.

4. Kuun Géza gróf, v. b. t. t. a nagyérdemű történész és tudós, és egyesületünk tiszteleti tagja, aki egyesületünk iránt igen érdeklődött s ennek működését állandó figyelmére méltatta, f. évi apr. 10-én meghalt. A választmány a gróf emlékét jegyzőkönyvében megöröktette és ezt a gyászoló grófnénak írásban megküldeni határozta.

5. Az egyesület azon kérésére, hogy természetrajzi muzeuma továbbra is segítséget kapjon, a muzeumok és könyvtárak országos föfelügyelősége azt válaszolta, hogy hajlandó arra, ha a küszöbön álló muzeumi építkezés tervrajza beigazolja azt, hogy az új épületben a gyűjteményt el lehet helyezni és részletes tervzet nyújtatik be a már küldött ilyen irányú segély felhasználása iránt.

Az egyesületnek azon kérésére pedig, hogy a régészeti segély felemeltesse, a föfelügyelőség a mult évi ásatásokról és a mult évi segélyezés miként való felhasználásáról örvendetesen vevén tudomást, azt válaszolta, hogy a kérést méltányosnak tartja, azonban teljesítése körülményektől függ s addig is, a míg a segély utalványozható lesz, előlegezze az egyesület az ásatások költségeit saját forrásaiból. — Végül a föfelügyelőség megköszönte a beküldött 4 drb. Évkönyvet és Cserni Béla dr.-nak fáradozásaiért köszönetet mondott. A kiváratokat az elnökség teljesítette.

6. A föfelügyelőség megküldötte a „Magyar Minerva” több kötetét és a Kassai könyvtárak jegyzékét, Szolnok-Dobokamegye pedig Monográfiája VI-ik kötetét. A választmány megköszönte a küldeményeket.

7. Évkönyvünk megküldését megköszönték még: Pitreich hadügyminiszter és Berzeviczi Albert vall. és közokt. miniszter urak.

8. A márcz. 15-iki ünnepélyek bizottsága a Hunyadi-szobor alapja javára 16 kor. 50 fillért küldött be az egyesületnek, mit a választmány megköszönt s felszólalás alapján egyben az iratok alapján konstátálta, hogy a társulatnak czélja ugyan, hogy a Szentimrei Hunyadi templomon elhelyezendő emléktáblán a szentimrei ütközet emlékét megörökíti, de azért a gyűjtött alap sem egészben, sem részben ezen emléktábla nevét nem viselheti. A mennyiben tehát az alap elhelyezésekor ilyen irányu hiba történt, az kijavítandó. Arra az indítványra pedig, hogy a szentimrei templom restaurálása végett az egyesület az államhoz forduljon, hozzászólások után kitűnt, hogy ennek tervezetét az állam már akkor megcsináltatta, mikor a helyi székesegyház restaurálásának tervezetét elkészítette s a kettőt nem sokára együtt végézik el. Ekkor azonban az egyesület az emléktáblát is effektuálja.

A muzeumőr Cserni Béla dr. jelentéséből a következőket hozzuk fel:

1. A „Gyulafehérvári Hirlap” május 4-iki 18-ik számában közölt ajándékokon kívül még kaptunk: Fogarasi János egy 5 frtos Kossuth-bankót, Novák Ferencz polgármester egy példányt az előbbi bankóból, 2 római,

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légszervek hurutos bajainál ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után**

ajánlatik. — Emeli az **étvágyat** és a **testsúlyt**, eltávolítja a **köhögést** és a **köpetet** és megszünteti az **éjjeli izzadást**. — Kellemes szaga és jó íze miatt a **gyermek**ek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként **4 kor.**-ért kapható. — **Figyeljünk, hogy minden üveg alantí céggel legyen ellátva:**

F. Hoffmann, A. Roche & Co. parma Seralá BEEIC (Syracusa)

iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetem Könyvtár - Fundatia pentru Seralá BEEIC (Syracusa)

1 francia és egy osztrák pénzt. A választmány megköszönte.

2. Marosportuson próbát tett az ásatásokkal. Ugyanis Révész Arthur tagtársunk azon jelentésére, hogy Portuson egy parasztgazda kertjében római falmaradványokat ás ki, kirándult oda és a gazdával egyességre lépett az ásatás iránt, mikor azonban tette került a dolog, a gazda akadekoskodása miatt a munkával fel kellett hagyni. Azonban az ottani parasztoktól a kiszedett igen szép és díszes gipsz párkányzatokat, falfestmény darabokat stb. megvásárolta. Tudomásul vétetett.

3) Ajánlja, hogy azon nagy szíveségeikért, melyekkel az ásatások és más munkálatok körül elhalmozták, a választmány köszönő iratot küldjön: Nesztor Emil es. és kir. altábornagy urnak, Grzwynski es. és kir. hidászornagy, Rüekauf Károly hidász kapitány, Komutza Hermil és báró Reichlin-Meldegg Rudolf es. és kir. hidász főhadnagy uraknak. Elfogadtatott.

4. A választmány a muzeumőr ajánlatára megválasztotta: a) a muzeumi tárgyak felügyelő bizottságába Barts Márton, b) a muzeumépület bizottságába Jiraszek Ferencz, c) a régiségek kutatásának bizottságába Révész Arthur és Butyka Sándor tagtársakat.

A választmány a muzeum kibővítésének kérdésében azt a nagyobb tervet fogadta el, mely a mostani épületet még három szárnyal látja el, de mivel a részletekben való felépítést az épület szervezete nem zárja ki, az építkezést pénzerejéhez képest részletekben fogja végezni. Éppen ezért a nagy tervet küldi fel megerősítés végett. Ugyanezt teszi a városhoz beadandó azon kérése mellett, hogy a város, mivel a telek az övé, az építkezést e szerint engedélyezze. Minthogy pedig erre az építkezésre az állami segély nyújtása több évi részletbe van beosztva s az építkezéshez mégis hozzá kell kezdeni: a választmány mindjárt a terv megerősítése után rendkívüli közgyűlést hív össze, hogy a felveendő kölesön ügyében felhatalmazást kérjen.

És köszönettel vette azt a biztatást, hogy a városközség vagyonát kezelő bizottság az ilyen célra rendelkezése alatt levő alaphól öt év alatt összesen 12000 kor. fog felajánlani. Végül Cserni Béla drt. meghatalmazza és belügyminiszeri engedélyt szerez neki, hogy ezen célra gyűjtést rendezhessen.

Művészi hangverseny Gyulafehérvárt.

-- Reisz József hegedűművész koncertje. --

Városunk intelligens, műértő közönségének kiváló művészi élvezetben lesz része e hó 13-án szombaton este. Reisz József fiatal magyar hegedűművész, aki már a külföldön is nagy sikerrel hangversenyezett, rendkívül érdekes, klasszikus műsorú hangversenyt rendez a sétatéri vigadó nagytermében. A nagytehetségű hegedűművész zenetanulmányait a budapesti és bécsi zene-konzervatoriumokon végezte s talentuma és zenei tudása révén, már bizonyára olyan európai hírnevű hegedűssé válhatott volna, mint a Burmesterek, Kubelíkek és Vecsey Ferik, ha természetesen hasonló óriási reklámirozás és élelmes imprezárió állana a háta mögött. Így azonban a saját intenzív tehetségével és egy szál hegedűvel kell megtennie a nagy hegedűművészek diadalmas, de küzdelmes pályafutását, míg magyar létére a sajtó és a hivatott közvélemény nagy művészetét fel nem fedezi.

Reisz József hegedűművész, aki már Reichenhallban a jelenleg teljhatalmu Vladimir orosz nagyherceg előtt is nagy sikerrel játszott s tőle kitüntetést is kapott, szombaton este Beethoven, Bach, Mendelssohn, Wieniawski, Beriot, Doppler és Hubay legremekőbb műveit fogja bemutatni s két saját szerzeményű, magyaros motívumú kompozícióját is előadja. A fényes és nagyszabású hangverseny tiszta jövedelméből részben a helybeli Vöröskereszt-egylet, részben az Izraelita nőegylet javára fog a művész nagyobb összeget juttatni s ezért a koncert Ávéd Jakóné és Mendel Manóné urasszonyok védnöksége alatt lesz megtartva. A nagysikerűnek ígérkező hangversenyen, amelyen Gyulafehérvár intelligens közönsége teljes számban képviselve lesz, a jótekonycélra tekintettel helybeli uri hölgyek is közreműködnek önálló zongora és énekésszámmal, továbbá

Muntean Viktor ügyvédjelölt, aki a hegedűművész kíséretét volt szíves elvállalni s Gara Ákos ügyvédjelölt és hirlapíró, aki az est prologusát és a „Légy“ című monológot adja elő. A hangverseny e hó 13-án szombaton este a Vigadó nagytermében pontban 8 órakor veszi kezdetét s ott részletes műsor fog a közönség rendelkezésére állani. Az előkelő műsorú művészi koncertre belépő jegyek Papp György könyvnyomtatójában mátol kezdve kaphatók. Erkélyülés 2 korona. Első hely 2 korona, második hely 1 korona 60 fillér, állóhely 1 korona, deákjegy 60 fillér.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1905. május 11.

— **Személyi hírek.** Városunk polgármestere az erd. rkath. státus kolozsmonostori erdeinek és gazdaságának megsemlélése után f. hó 7-én haza érkezett. — Dr. Varró László Nagyenyed város polgármestere Davos-Platz (Svájc) egyik szánatoriumából, hol hat hó óta tartozkodik, jól érezvén magát utókurára Reichenhallba utazik.

— **Szomoru hír** terjedt el ma a városban: az, hogy polgármesterünknek édes anyja özv. Novák Mátyásné szül. Montzér Erzsébet urnő f. hó 9-én Jászfalu, Esztergom mellett, a hol plebános fiánál tartózkodott, meghalt. Temetése f. hó 10-én nagy részvét mellett történt meg. A város polgársága mély részvéttel osztozik polgármesterének szomorúságában. Ágyászejelentés így szól: Novák András, János, Ferencz, Vilmos, Antal, Adolf és József úgy a maguk, mint a számos rokonok nevében is fájdalomteljes szívvel jelentik forrón szeretett, felejthetetlen édes anyjuknak özvegy Novák Mátyásné, született: Montzér Erzsébetnek 84 éves korában, a halottak szentségének ájtatos felvétele után, végelgyöngülésben történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 10-én d. u. 3 órakor fognak a jászfalusi sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmiseáldozat a megboldogult lelki üdvéért f. hó 11-én fog a Mindenhatónak bemutatni. Jászfalu, 1905. május hó 8-án. Az örök világosság fényeskedjek neki.

— **Lemondás.** Mint a nagyenyedi „Közérdek“ írja, Zeyk Dániel főispán, ki a Bethlen-kollégium ügyeit mint elnöklő főgondnok tizenkét éven át buzgón és bölcsen vezette, ki ezen intézet érdekeit és tekintélyét mindig és mindenütt őseitől öröklött odaadással és lelkesedéssel védte és képviselte: főgondnoki állásáról lemondott. Ez a lemondás fájdalmasan érintette a kollégiumi előjáróságot, mely nagy tiszteletre és hálára érdemes főgondnokának elvesztésébe belenyugodni nem akarván, f. hó 1-jén küldöttség útján kérte fel őt állása megtartására. A főgondnok megmaradt elhatározása mellett, de a kollégium, melynek tradíciói át meg át vannak szöve vármegyénk főuri családjainak és különösen a Zeyk-család munkás és sikeres érdeklődésének és meleg támogatásának jeleivel, nem fogja végkép elveszíteni kipróbált bölcs vezetőjét. A kollégium előjárósága előterjesztésében kérte fel az egyházkerületi közgyűlést, hogy ő méltóságát az intézet vezetésében szerzett érdemeiért örökös tiszteletbeli főgondnokra válassza. A kollégium előjárósága előterjesztésében arra is kérte az egyházkerületi közgyűlést, hogy a gondnoki kar kiegészítése végett egy algondnokot válasszon. Ezen algondnoki állásra jelölte br. Bánffy Kazimir vm. főjegyzőt, br. Wesselényi Ferencz obrázsaí nagybirtokost és dr. Lengyel György vm. aljegyzőt.

— **Első majális.** A „Gyulafehérvári kath. legényegyesület“ f. év május 14-én Vasárnap d. u. a népkertben nyári táncmulatságot rendez. Melyre czimzettet és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti díj: Személy-jegy 80 fillér, Család-jegy 2 kor. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtázunk. A táncmulatság csak esős idő esetén marad el. Kezdeté d. u. 6 órakor.

— **Blaha Lujza Erdélyben.** Micseyné Bácskai Julesa színigazgatónő levelet intézett Bernárdy György marosvásárhelyi polgármesterhez, mint az erdélyi színikerület elnökéhez, melyben tudatja, hogy br. Splényiné Blaha Lujza május 1-én kezdődőleg egy erdélyi körutat

szándékozik megtenni és pedig Marosvásárhely, Déva, Gyulafehérvár, Székelyudvarhely, Dés és Zilah városokban. Mindenütt 2—3 előadáson akar szerepelni s a rendezésre Micseynét kérte fel. Az iránt fordul tehát Micseyné a színikerület elnökéhez, hogy a játszási engedélyt az említett városokra nézve adja meg.

— **Eszküvő.** Ifj. Szász Károly szászrégeni kir. járásbírói tisztviselő, id. Szász Károly román. kath. elemi iskolai főtanítónak fia, f. hó 6-án lépett házasságra Kováts János helybeli nyug. máv. művezető unokájával Opitz Mariskával. A polgári esketést Sárdy Miklós városi tanácsos, az egyházi szertartást Barthos Mihály székesegyházi káplán tartotta megható és tartalomdús beszéd kíséretében nagyszámu rokonság és násznép jelenlétében. Hosszan tartó örömet és boldogságot kívánunk az új párnak.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Tóth Mórész nagyenyedi járásbírói aljegyzőt jegyzővé nevezte ki.

— **Ajándék.** Nagyenyeden Id. Winkler Jánosné urnő a renoválás alatt álló r. k. templom részére díszes és művészi kivitelű ablakot ajándékozott 500 korona értékben.

— **Eljegyzés.** Kohn Lázár helybeli butorkereskedő polgártársunk kedves leányát, Ilonát eljegyezte Frankel Dezső porcellánkereskedő Marosvásárhelyről.

— **Halál hír.** Totoján Jóakimot, kislaludi gkath. plebánost és családját súlyos vesztés érte, testvére Leticzia f. évi május 9-én 24 éves korában meghalt. Nagy részvét mellett f. hó 11-én temették el.

— **Halálozások.** A mint részvéttel értesülünk Nagy-Enyeden Özv. Szakáts Lajosné meghalt. A halott nő szintén megboldogult férje sokáig volt városunkban pénzügyőri biztos és így barátságos érzelmeknél fogva is sokunk előtt ismeretes volt ő és családja is. A családi gyászjelentés így szól: Alulírottak mély fájdalommal tudatják úgy a maguk, valamint a közelebbi és távolabbi rokonok nevében, hogy a szeretett édes anyja, nagynya és anyós özv. Szakáts Lajosné szül. Szabó Erzsébet életének 71-ik, özvegységének 3-ik évében folyó év május hó 8-án délután 3 órakor rövid szenvedés után jobblétre szenderült. A drága halott földi maradványai f. hó 5-én délután 3 órakor fognak — koszoruk nélkül — a román. kath. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 6-án d. e. 9 órakor fog az egek Urának bemutatni. Nyugodjék békében! Nagyenyed, 1905. május 3. Lajos, Gyula, Ilma és Ilona, gyermekei. Schiller Elza, mint menyee. Cseh Kálmán, Roska János, mint veje. Kálmán, Ilma, Gyula, Erzsike és Ilona, mint unokái.

Özvegy Zalányi Farkasné született Anvander Károlina megtört szívvel tudatja, hogy feledhetetlen férje Zalányi Farkas birtokos, volt 48-as honvéd folyó május hó 4-én este 11 órakor hosszas szenvedés után meghalt életének 75-ik, házasságának 43-ik évében. Halálát siratják és gyászolják özvegyen kívül gyermekei: Róza és férje Fogarasi Albert kollégiumi tanár, rektorprofesszor, Géza vármegyei jegyző, Endre, orvos, Farkas, szolgabíró; unokái: Nagy Béla, Irma és Irén, Fogarasi Jolán, Gyula, Rózsika, Zoltán, Béla és Gizella, számos közelebbi és távolabbi rokonai. Temetése f. hó 6-án Verezegyházán volt.

László Kálmán, marósszentbenedeki körjegyző, életének 42-ik, boldog házasságának 9-ik, jegyzősége 17-ik évében f. hó 4-én d. u. 5 órakor meghalt.

— **Áthelyezés.** Székelyhidy Viktor, a székely akezióhoz beosztott állami tisztviselő — értesülésünk szerint — a székelyföldi miniszeri kirendeltség központi irodájába Marosvásárhelyre állandó szolgálattételre berendeltetett, s egyben előléptetés mellett megbízott Torda-Aranyos vármegye székely községeinek az akezió keretébe tartozó ügyeinek vezetésével.

— **Meghívó.** Alsófehérmegye általános tanítóegyesületének „Gyulafehérvári köre“ folyó év május hó 15-én Gyulafehérváron az állami iskolában az alábbi tárgysorozattal tartja tavaszi rendes gyűlését, melyre a kötelezett rendes tagok és érdeklődő tanügyi barátok tisztelettel meghívataknak. Tárgysorozat: 1. Dél-élelt 8—9 óráig az egyes osztályokban az oktatás meghallgatása. 2. 1/210 órakor a gyűlés megnyitása az elnöki megnyitóval. 3. Jelentések, a tagok számbavétele és igazolások. 4. Emlékbeszéd néhai Hecks Ignác gyfehérvári izr. népiskolai tanító felett, tartja: Kuo Henrik helybeli tanító. 5. „A női kézimunka tanításának fokozatos menete a népiskolában“ című tételről felolvas Ujházyné: Heiszer Kamilla tanítónő. 6. Az új népiskolai törvényjavaslat méltatása Takács István igazgató-tanító által. 7. „Módszertani kérdések a magyar nyelv tanítása köréből.“ Értekezik: Wagner Sándor főgimnáziumi tanár. 8. Aelnök választás. 9. Indítványok. Kelt Gyulafehérvár,

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ

AZ EGYEDÜLELISMERT KELLEMES IZÚ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

LERAKAT: ID. MISSELBACHER J. B. CZÉGNÉL GYULAFEHÉRVÁRT.

1901. máj. 1-én. — Megjegyzések: A kik elszállásolásra reflektálnak, május 12-ig az elnökségnek jelentsék be. Társas ebédre gondoskodva van. Ha jelentkezők kellő számban lesznek, a Batthyaneum és a régészeti Múzeum megtekintése d. u. 3—4 órákor.

— **Országos ifj. tornaverseny** lesz folyó évi május 27. és 28-án Budapesten a Csömöri-úti millenáris versenypályán. Vidékről 103 tanintézet 3662 tanulóval s a fővárosból már eddig 1500 tanulóval több jelentkezett s így a résztvevő tanulók száma a 6000-et megközelíti. A legutóbb négy évvel ezelőtt tartott versenyen a vidék 83 tanintézete csak 2690 tanulót tudott a versenyre küldeni. A vidékieket a fővárosi összes iskolákban fogják elszállásolni.

— **Értesítés.** A helybeli róm. kath. elemi iskola f. hó 13-án (szombaton) tavaszi kirándulást tart a „Puskaporos” közeli erdőben, melyre a szülők és iskola barátai szívesen láttatnak.

— **A hernyók és az éneklőmadarak.** A szükség és a természet változatos működése sok mindenre megtanítja az embert, amihez ma még kemény a feje s a mi ma még nem tér meg a gondolkodásával. A baj csak az ebben a dologban, hogy a magyar emberek — mondjuk helyesebben —, magyarországi polgárok, mert valamenyen a kik itt lakunk, bizonyos hasznos dolgokbar, — egyformán kemény fejűek vagyunk, — és köztük mi is mint mindenkor a multban, úgy ezután is a magunk kárán fogunk tanulni. Így a magunk kárán fogunk okulni, mikor hosszas vajadások és nagy károk árán rávesszük magunkat, hogy a szőlőművelés és a bor értékesítése dolgában szövetkezzünk; a magunk kárán fogunk okulni, a mikor belenyugsunk a hegyszék megalakításába s a magunk erős kárán fogjuk ráadni a fejünket arra, hogy a hernyókat tüzzel, vassal és minden időben pusztítsuk, ellenben az éneklőmadarakat, melyek hernyókkal is élnek, ne csak ne fogdossuk össze, hanem számukra menedék helyeket készítsünk. És kissé későn fogunk arra is rájönni, de rájövünk, hogy az ezek közvetítésére és felügyelésére rendelt hatóságainkat sok minden egyéb fölösleges dolog helyett az ilyen dolgok tekintetében interpelláljuk.

— **Vizet!** Csak éppen annyit kérünk, a mennyivel be lehet hinteni azt az iczi-piczi térséget, melyet utca-seprőnk nap-nap után megsepernek s csak éppen arra az iczi-piczi időre kérjük, a mely alatt a seprők egymásik helyen mozgásba hozatnak. Ehhez persze azt is kérjük, hogy a szeméthordó kocsik addig működjenek ezeken a helyeken, amíg a nedves szemét meg nem szárad, mert csak így szabadul meg közönségünk attól, hogyha a kegyetlen sors arra viszi, ahol söprés van, ne legyen kénytelen telé szivni jóféle miázmás bacillusos porral. Ki és mi az elsőbb, a kassa-e vagy a polgár? A városi kassa-e vagy a városi polgár egészsége? Ma már vége van annak a véleménynek, hogy a ki tüdejét akarja erősíteni, keressen fel bizonyos büzös helyeket és menjen a legnagyobb méretekben poros helyre. Jární pedig muszáj és pedig sokszor éppen ott, a hol a mi szorgalmas porzóink szorgalmasan működnek s mivel ők nem várnak, a míg a járó-kelők elmennek, mert akkor estig kellene várniok, hát kész az összeütközés. Vizet!!!

— **A gyulafehérvári huszfogyasztó szövetkezet** ez évi első rendes közgyűlését f. hó 7-én tartotta meg az Európa szálló éttermében. Ez alkalommal az igazgatóság az évi zárszámadását és mérlegét bemutatta, melyből mint öröndetes eredményt annyit említettünk meg, hogy a szövetkezet első évében a kezdet nehézségeivel való küzdelemben előállott 755 kor. 66 fill. veszteség 306 kor. 07 fillérre apad le. A készpénz maradvány 1833 kor. 93 fill. és egy régi üzletrész beváltási értéke 16 kor. 50 fill.; az új üzletrészek teljes értéket képviselnek. Az igazgatóság, választmány és felügyelő bizottság is kiegészítette magát, a mennyiben Tóthi Szabó Sándor igazgató elnök, daczára ismételt felkérésnek már a mult évben bejelentett lemondásához ragaszkodott és előre haladott korára hivatkozva kérte lemondásának elfogadását, mibe a közgyűlés noha kelletlenül belekeltett hogy nyugodjon. Helyébe Ávéd Jakó ny. főgym. igazgató, lapunk felelős szerkesztője, a választmányba Tóthi Szabó Sándor és Buksa Miklós, utóbbi mint jegyző és a felügyelő bizottságba Kóródy Imre választott meg.

— **Valjon mi van a lövölde** kertjével és tával? A napokban egy reggel benéztem oda és mit láltam? Nagy füvet azok alatt a szépen fejlődött fák alatt, a hol az ember szívesen üldülne, a többi rész tele van töcsákkal, a tóra pedig ne nézzon az, a kinek a gyomra mindent ki nem tud állani. Ez a kert hivatva volna ma-holnap legyűrni itt nálunk mindenféle mulató kertet, prátert stb., csak kellő gondozásban részesülhetne, csak-hogy nálunk mindent a körforgó okoskodás tesz tönkre. „Nem áldoznak a kertre, mert a közönség nem járja s

nem járja a közönség, mert a kertnek nincs kényelmes berendezkedése“.

— **Villamtelep Szászsebesen.** Nagyszabású telepet épít Szászsebesen egy villamos részvénytársaság. A társaság ezélja az, hogy távolabb fekvő városokba is szállítsa a villamosságot úgy világítási, mint ipari célokra. A gondolat nemcsak érdekes, hanem nagy előnyöket is helyez kilátásba, a mennyiben nem kellene nagy költségbe kerülő önálló fejlesztő üzemet fentartani s talán a helyi villamos részvénytársaság tekintettel fogyasztóira, olesőbban szerezhetné be tőle az itt szükséges áramot. Jó lenne utánna nézni a dolognak s valamit javítani és enyhíteni a helyzetet, míg a fogyasztók békétürése a végletekbe nem csap át.

— **A magyar nyelv joga.** Szomorú dolog, hogy egyes kereskedők még ma sem akarják megérteni sem az idők szellemét, sem a követelményeket, miket a haza joggal támaszt minden egyes fiával szemben, főleg ha ezek magukat jó magyar hazafiaknak tartják s ennek daczára egyebet csinálnak, mit a jó hazafiságtőlük megkíván. Azt csinálják t. i. hogy idegen érdekeket istápolnak szóval, beszéddel és írásban. Nem akarunk most egyébire kiterjeszkedni, hanem csak azt akarjuk felemlíteni, hogy még mindig vannak kereskedők nálunk, akik a törvény ellenére ezéjelzőjükön nem Gyulafehérvárt, hanem Karlsburgot használnak.

— **Az első magyar colosseum czirkusz** a fapiacz-teren ma csütörtökön, 1905. május 11-én este 8 órákor nagy megnyitó diszeloadást tart. A társulat 40 elsőrendű művész és művészből áll, ezenfelül 9 tagu zenekarral rendelkezik. A műsorból különösen kiemelendők: London és Páris kedvencei Longfild Testvérek elsőrendű kéz és fej akrobaták utolérhetetlen mutatványokkal. Rostok nővérek eredeti legjobb tornászok, fogerőmutatványokkal. Frankloff család ujdonsági matadorok a sodrony dróton. Anni és Villi egy nő és egy férfi dupla kerékpár művészek. 3 Stefano: 1 leány, 1 nő, 1 férfi eredeti zenebohócok. Les Silvás Excentrikus és bohózatí tánczosok. Alexandrov csoport a legnevezetesebb nemzetközi tánczosok. Martini ur mint első szalon átváltozó equilibrista. Horváth Frida k. a. a csontnélküli kigyóutánzó nő. Helyárak: Körszék: I. sor 2 kor. — I. hely 1 kor. 40 fill. — II. hely 1 kor. — III. hely 80 fill. — IV. hely 60 fill. — Karzat 40 fillér. — Gyermekek 10 éven alul szülő kíséretében minden ülőhelyen felét fizetik. — Diákok, katonák és gyermekek a karzaton 30 fillért fizetnek. Jegyek előre válthatók a Colosseum-Circus pénztáránál d. e. 10—12-ig. Vasár- és ünneppnapon két előadás. D. u. 4 órákor családi és gyermek-előadás félhelyárakkal, felnőttek és gyermekek egyforma belépti-díjjal. Pénztárnyitás 6 órákor. Kezdet este 8 órákor. Az előadások kedvezőtlen időben is megtartatnak, mivel a Colosseum teljesen vízmentes ponyvával van fedve. Mélyen tisztelt közönség! Mivel társulatom teljesen a kor színvonalán áll, nagyon kérem, ne tévesszék össze más hasonló vállalatokkal, amit különben itt tartózkodásom alatt alkalmam lesz be is bizonyítani s remélem, hogy társulatom a t. látogatók teljes megelégedését fogja kiérdemelni. Minél számosabb látogatást kérve, maradok kiváló tisztelettel R. Horváth, igazgató. Holnap pénteken nagy előadás.

— **Tizenötéves fürdőzés** és különféle hirdett szerek voltak eredmény nélkül számos csúsz és köszvényes betegeknek, kik végre is a híres Zoltán-féle kenőcs használata által teljesen meggyógyultak. Ára 2 kor. Zoltán Béla gyógytárában, Bpest, V. Szabadságtér.

— **A takarmánykiviteli tilalom feloldása.** Több lapnak azon hírével szemben, hogy a takarmánykiviteli tilalom a közelben fel fog oldatni, a Magyar Pénzügy illetékes helyről nyert értesülése alapján azt jelenti, hogy az osztrák kormánynak ugyan meg volt a szándéka a tilalom feloldására, de ez a szándék a magyar kormány ellenállásán hajótörést szenvedett és így a takarmánykiviteli tilalom feloldása az ősz előtt nem várható.

— **A mult év folyamán** úgy a hazai, valamint a külföldi sajtó sokat foglalkozott a budapest-kolozsvári vasuti fővonal mentén, Rév község határán, a Körös völgyében felfedezett nagy arányú cseppkőbarlanggal. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület, a melynek tagjai fedezték fel a barlangot, serényen munkálkodott a barlangnak járhatóvá-tételén. A mult évben a barlang csak félig volt feltárva; a veszélyes pontokon csak hajlós deszkaszálakon és létrákon lehetett közlekedni és mégis a barlangnak 3000-nél több látogatója volt. Most már a barlang útjai porondozva vannak, karfával ellátott hidak és kényelmes lépcsők biztosíthatják a közlekedést, sőt a merész kutatók új részleteket is fedeztek fel, a melyek szépségükkel messze felülmúlják az eddigieket. Czárán Gyula, a fáradhatatlan kutató egy rendkívül érdekes ismertetést írt a barlangról, a melyben a barlang rejtelsei,

nagyszerű látnivalói, fehér, barnavörös, fekete színben játszóváltozatos cseppkő-alakzatai mesteri kézzel vannak leírva. A leírást az Erdélyi Kárpát-Egyesület (E. K. E.) képekkel illusztrálva kiadta és a barlangkutató osztály ezéljaira árusítja. Igen ajánlatos, hogy minden turista mielőtt a barlangot megtekintené, szerezze be a kis füzetet, amely tájékoztatást nyújt nemcsak a látnivalókról, hanem a barlanghoz jutás módozatairól is. A füzet kapható 20 fillérért az (E. K. E.) Erdélyi Kárpát-Egyesület (Kolozsvár, Mátyás-ház) irodájában, továbbá a barlang gondnokánál, Réven.

— **Szeplő, pattanás,** foltok az arcot elcsufítják, azonkívül a nap és szél is nagyon befolyásolják az arczbört — ezért használják hölgyek, sőt urak is a hírnemes Földes-féle Margit-Crémét. E törvényesen védett arczenőcs sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a szeplőt, májfoltot, pattanást és az arc mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ránczokat kisémitja és az arcznak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszertárban.

— **Uj ipartelepek Magyarországon.** A magyar gyárak alapítására irányuló akció öröndetesesen fejlődik továbbra is. Így újabban a bécsi „Union“ Elektricitäts Gesellschaft létesít Budapesten nagyarányú elektromos gépeket gyártó ipartelepet. Az Auer és Kisfalvi cég eczetgyárat, Steiner Ármin és Ferencz érczkoporsó gyárat létesítettek. Debreczenben erőtakarmánygyár alakult részvénytársasági alapon, egyelőre 50.000 K. tőkével. Nagyváradon Moskovitz Adolf és fia szeszgyárak és gőzmalmuk mellé rizshántoló gyárat is építtetnek. Trecsenben pedig szerszámgyár létesül a trecseni erdők jövedelmezőbb kihasználására.

— **Kedvezmény mezőgazdaságot folytató tartalékos legénységnek.** Hirdetmény. Sz. 3214—1905. kig. Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa a m. kir. kolozsvári 21. honvédkiegészítő parancsnokságnak 870. kieg. számú átirata alapján ezennel közhírré teszi, hogy a honvédelmi Miniszter Ur Ö nagyméltósága megengedte, hogy a folyó évi fegyvergyakorlatra kötelezett (páros évfolyambeli) azon tartalékos gyalogságbeli legénység (bele értve a mult év végével a hadseregéből áthelyezett 1894. évfolyambeli tartalékos legénység is), melyek főleg mezőgazdasággal foglalkoznak, esépléssel foglalkozó gépészek és egyéb oly egyének, akik hatóságilag igazolva kimutatják, hogy ők az őszi fegyvergyakorlatokhoz való bevonulás esetén hivatásos foglalkozásukban hátrányosan befolyásoltatnak, 35 napi fegyvergyakorlati kötelezettségüknek folyó évi május hó 25-től kezdődőleg tessenek eleget. — Ezen kedvezményre csak azon gyalogságbeli tartalékos tarthat igényt, a kinek hatóságilag véleményezett kérésére az előjáró ezredparancsnoksága arra az engedélyt már megadta. Miről az érdekelt legénység azon hozzáadással értesítettik, — hogy ezen kedvezmény elnyerése iránt folyamodók szabályszerűen felszerelt bélyegköteles kérvényeiket haladéktalanul, de legkésőbb folyó év május hó 20. napjáig véleményezés és továbbítás végett, alólírt városi tanács katonai ügyosztályához annál is inkább adja be, mert az elkéssetten beérkező folyamodványok vissza fognak útasíttatni. Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsától, 1905. évi május hó 9. Sárdy, polgármester h.

— **A kaució.** A legutóbbi operabálon egy huszártiszt megismerkedett a fővárosi előkelő társaság egy általánosan ismert és becézett szépségével. Rövid ismeretség után megkérte a leány kezét. A leány atyja, aki egyik ministeriumban magasabb állást tölt be, nagy zavarba jött, mert a házassághoz szükséges kaucióval nem rendelkezett. Szomorúan vonult félre a katonatiszt és a családban is mély lehangothság uralkodott. A hadnagy ugyan lemondott volna katonai rangjáról, azonban tudta, hogy a polgári életben nem képes oly álláshoz jutni, mely rangjához illő jövedelmet biztosít neki. Ámde már néhány nap múlva meghívást kapott a családhoz. Örömtől sugárzó arczezal fogadták és tudtára adták, hogy nemcsak a kaució, hanem ezenkívül még egy nagy összeg is rendelkezésére fog állani. Ugyanis a leány fivére születésnapj ajándékkal lepte meg nővérét és pedig a budapesti Török-bankház szerencsenaptárából kiválasztott sorsjegyszámmal, mely egy nagy főnyereményt nyert. Így a snájdig katona és a szép leány a szerencseszámnak köszönhetik, hogy boldog házastársak lettek.

— **A magyar gazdatisztek nyugdíjügyi országos kongresszusa.** A Vasary Kolos, herezegprimás fővédnöksége, Kossuth Ferencz, gr. Zichy Jenő, gr. Apponyi Albert, gr. Batthyány Tivadar, gr. Batthyány Lajos, Bánffy Dezső, Barabás Béla, gr. Benyovszky Dezső, Bujánovics Sándor, Gorove László, gr. Károlyi Sándor, gr. Mailáth Gusztáv Károly, erdélyi püspök, Papp Elek, Papp Géza, Rákosi Jenő, Weisz Berthold, gr. Zichy

Aladár és Zsilinszky Mihály államtitkár védnöksége alatt álló Magyar Gazdatisztek Nyugdíjügyi Országos Kongresszusa Budapesten, f. é. május 21-én délelőtt 10 órakor a Vigadóban tartatik meg, a melyen Magyarország összes földbirtokosai, bérloi és gazdatisztei — oklevelesek és nem-oklevelesek — jogosítva vannak résztvenni. A 2 koronás részvételi jegy, a melyet kivétel nélkül mindenkinek meg kell váltani, vasuti, gőzhajózási — Budapesten a szállodai, étkezési, színházi, sőt bevásárlási árkedvezményekre is jogosít. A részvételi jegyek díja a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesületéhez (Budapest, Baross-tér 14.) küldendő és pedig mielőbb, hogy a mérsékelt utazási igazolványok szétküldése kellő időben eszközölhető legyen. Az érdeklődők, kik a kongresszus tárgyalása alapjául szolgáló Merza-féle nyugdíjügyi javaslatot ismerni óhajtják, forduljanak a nevezett gazdatiszti országos egyesülethez.

— **T. olvasóink** b. figyelmébe ajánljuk Kiss Károly és Tsa hirneves bankháznak a mai minden egyes lapunkhoz csatolt színes mellékletét. A magy. kir. szab. osztálysorsjegyek óriási kelendőségnek örvendenek, mert nyeremény-esélyeik rendkívül előnyösek, tervezetük pedig szolid és kedvező. Gyorsan, váratlanul nagy vagyonhoz jutni, csak nagy szerencse, nagyobb nyeremény útján lehet, azért ajánljuk, hogy t. olvasóink is tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek Kiss Károly és társa bankházában (Budapest, Erzsébet-körút 19.) sorsjegyet. E hirneves főelárusító teljesen megbízható és előzékeny. Április 25-iki huzáson is a 600.000 koronás főnyereményt e bankház szerencsés vevői nyerték, immár harmadszor, nem hiába Kiss szerencséje nagy.

— **Az esküdtek alaplajstromába** való felvétel tárgyában kibocsátott hatósági hirdetmény a következő: Szám 3111—1905. kig. Hirdetmény. Alólirótt összeiró bizottság az 1898. évi 3300. I. M. E. szám alatt kiadott bel- és igazságügyminiszteri rendelet 4. §-sa értelmében közzé teszi, hogy Gyulafehérvár városában lakó minden férfi, tehát a városhoz tartozó Maros-Portuson lakók is, aki magyar honos, a folyó évben legalább 26. életévét betölti, a magyar nyelvet érti, azon irni és olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni, amennyiben pedig időleges adómentességét élvez, 20 korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bir, vagy adózásra való tekintet nélkül legalább 26. életévét betöltött köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdasz, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, aki a felsőbb művészeti, vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül aki a középiskolai záró vizsgát letette — folyó év május hó 20. 22. 23. 25. és 26-ig az esküdtek alaplajstromába való felvétel végett az összeiró bizottság előtt a városháznál 3 és 5 órák között személyesen vagy meghatalmazott által is megjelenhetnek. Azok, kik értelmi cenzus alapján kívánnak az esküdtek alaplajstromába felvétetni, lehetőleg az értelmi cenzust igazoló okmányaikat is hozzák magukkal. Az esküdtek névjegyzékébe nem vehető fel az 1897. évi XXXIII. t. cz. 5. §-sa értelmében: 1. aki nyereségvágyból eredő büntett vagy vétség miatt jogerősen szabadságvesztés büntetésre volt ítélve. 2. aki a hivatalvesztésre vagy politikai jogai gyakorlatának felfüggesztésére van ítélve (1878. évi V. t. cz. 56. §.) az ítéletben megállapított időtartam alatt. 3. Aki szabadságvesztés büntetés végrehajtása alatt áll vagy feltételes szabadságon van. 4. Aki ellen büntett vagy vétség miatt vizsgálat, közvetlen idézés vagy főtárgyalás van elrendelve (bűnvádi perrendtartás 268. §.) vagy aki vád alá van helyezve. 5. Aki csőd alatt áll, gondnokság alá van helyezve vagy akinek kiskorusága meg van hosszabítva. 6. Aki testi vagy szellemi fogyatkozás miatt az esküdt kötelességeit teljesíteni nem képes. Továbbá nem vehető fel az esküdt névjegyzékébe az 1897. évi XXXIII. t. cz. 6. §-sa értelmében: 1. A miniszter, a fumei kormányzó, a főispán és Budapestén a főpolgármester. 2. A tényleges szolgálatban lévő bíró vagy ügyész. 3. A fegyveres erőnek tartós, tényleges szolgálatban álló tagja (1889. évi VI. t. cz. 2. §.) a szabadságot havidíjas és az ideiglenes szabadságot legénység. 4. A rendőri hatóság tagja vagy közege (bűnvádi perrendtartás 85. §.). 5. A pénzügyőrség tagja. 6. A napszámos vagy szolgál. Gyulafehérvár sz. kir. város összeiró bizottságától, 1905. évi május hó 3-án. Sárdy Miklós összeiró bizottsági elnök. Roska József összeiró biz. jegyző.

— **A japánok hadi szerencséje** fényes például szolgál a bámuló világnak arra nézve, hogy a kitartás erénye csodákat képes művelni. A világtörténelemben eddig példátlanul álló győzelmek csak annak a szíves, a végsőig megfeszített kitartásnak az eredményei, melyekről e hősiesség nemzeti oly fényes tanuságot tesz.

De talán leginkább szükségünk van a kitartásra a szerencse ostromlásánál. Fortuna istenasszony sokszor hosszabb időn át kacérkodik, míg a kiválasztottra veti mosolyát. Különösen tapasztalhatjuk ezt az osztálysorsjátéknál és a szerencse által különösen kedvelt Gaedicke bankház Budapesten számos ügyfelének jutott kitartás jutalmául nagy összegű nyeremény. A most lezajlott főhuzásnál egész csomó főnyeremény esett ezen bankház által eladott sorsjegyekre, mely kiváló szerencséséről már régóta közismert.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **Az új menetrend.** Folytatásul közöljük a kitérő állomások menetrendjét.

5. Gyulafehérvár—Nagyszeben Alvinczen át.

	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
Gyulafehérvár.					
Tövisfelől ér.	2 ²⁸	9 ³⁰	8 ⁴⁴	3 ⁵⁵	4 ²³
Gyulafehérvár . . . ind.	2 ³³	11 ³⁶	8 ⁴⁵	3 ⁵⁷	4 ²⁹
Alvincz ér.	2 ⁴⁸	11 ⁴⁷	9 ⁰⁰	4 ⁰⁸	4 ⁴⁴
Alvincz ind.	*4 ¹⁰		2 ⁰⁰	*7 ⁴³	
Nagyszeben ér.	8 ⁰⁹		6 ⁵⁵		12 ⁴⁷

Vissza.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyszeben . . . ind.	1 ⁵²	7 ⁵⁷	3 ⁴²
Alvincz ér.	6 ⁴⁵	11 ³⁷	8 ⁴⁸
Alvincz ind.	7 ²⁵	12 ¹¹	**4 ¹⁵
Gyulafehérvár . . . ér.	7 ⁴¹	12 ²⁴	4 ²⁶
Gyulafehérvár Tövisfelé ind.	7 ⁴⁶	12 ³¹	*7 ⁰⁰

* Személyvonat. — ** Gyorsvonat.

6. Gyulafehérvár—Nagyszeben Kiskapuson át.

	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.
Gyulafehérvár Arad f. . ér.	4 ²⁶	10 ⁴⁹	11 ¹³	7 ⁴¹	12 ²⁴
Gyulafehérvár . . . ind.	*7 ⁰⁰	10 ⁵⁶	11 ¹⁴	7 ⁴⁶	12 ³¹
Tövis ér.	7 ³⁶	11 ²⁵	11 ³⁵	8 ²¹	12 ⁵⁸
Tövis ind.	12 ²⁰		11 ⁵⁴	*8 ³⁷	1 ²⁸
Kiskapus ér.	1 ⁵⁷		12 ⁵⁹	9 ⁴³	3 ¹⁸
Kiskapus ind.	*2 ²⁸		*4 ⁴³	*11 ²⁰	7 ¹⁰
Nagyszeben ér.	3 ⁵⁸		7 ⁰⁷	12 ⁵⁷	9 ¹⁵

Vissza.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyszeben . . . ind.	7 ³¹	12 ⁵⁸	4 ⁴⁵	11 ²⁰
Kiskapus ér.	9 ²³	3 ⁰²	6 ¹⁵	12 ⁴¹
Kiskapus ind.	11 ⁴¹	**6 ⁵⁶		1 ²²
Tövis ér.	1 ²⁷	8 ⁰⁰		3 ⁰²
Tövis ind.	2 ⁰⁰	*8 ¹⁶	8 ⁵⁵	3 ⁵⁵
Gyulafehérvár . . . ér.	2 ²⁸	8 ⁴⁴	9 ³⁰	4 ²³
Gyulafehérvár Arad f. ind.	2 ³³	8 ⁴⁵	*11 ³⁶	4 ²⁹

* Személyvonat. — ** Gyorsvonat.

7. Gyulafehérvár—Székelyudvarhely.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Gyulafehérvár (Aradf.) ér.	7 ⁴¹	—	12 ²⁴	4 ²⁶	10 ⁴⁹	11 ¹³
Gyulafehérvár . . . ind.	7 ⁴⁶	—	12 ³¹	*7 ⁰⁰	10 ⁵⁶	11 ¹⁴
Tövis ér.	8 ²¹	—	12 ⁵⁸	7 ³⁶	11 ²⁵	11 ³⁵
Tövis ind.	*8 ³⁷	—	1 ²⁸	12 ²⁰	*11 ⁵⁴	
Segesvár ér.	10 ⁵³	—	4 ⁵²	3 ⁴⁰	2 ⁰¹	
Segesvár ind.	11 ⁰⁰	10 ³⁴	5 ⁰⁴	3 ⁴⁷	*2 ⁰⁸	3 ¹⁰
Héjjasfalva . . . ér.	11 ¹⁴	11 ⁰⁴	5 ²⁵	4 ⁰²	2 ²⁰	3 ⁴²
Héjjasfalva . . . ind.	*11 ²²				4 ¹³	
Sz.-Udvarhely. ér.	1 ²³				6 ¹²	

Vissza felé.

	Sz. v.	Sz. v.
Sz.-Udvarhely. ind.	7 ⁰⁵	3 ⁰⁵
Héjjasfalva . . . ér.	8 ⁵³	5 ⁰⁴
Héjjasfalva . . . ind.	9 ⁰³	5 ²⁸
Segesvár ér.	9 ²³	5 ⁴²
Segesvár ind.	9 ⁴⁸	5 ⁴⁹
Tövis ér.	1 ²⁷	8 ⁰⁰
Tövis ind.	2 ⁰⁰	8 ¹⁶
Gyulafehérvár . . . ér.	2 ²⁸	8 ⁴⁴
Gyulafehérvár (Aradf.) ind.	2 ³³	8 ⁴⁵

8. Gyulafehérvár—Szászrégen és Marosujvár.

	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Gyulafehérvár (Aradf.) ér.	7 ⁴¹	12 ²⁴	4 ²⁶	10 ⁴⁹	11 ¹³
Gyulafehérvár . . . ind.	7 ⁴⁶	12 ³¹	*7 ⁰⁰	10 ⁵⁶	11 ¹⁴
Tövis ér.	8 ²¹	12 ⁵⁸	7 ³⁶	11 ²⁵	11 ³⁵
Tövis ind.	9 ⁰⁰	1 ⁵⁷	8 ¹²	12 ⁴³	3 ³⁸
Kocsárd ér.	9 ⁵⁸	2 ⁵⁵	8 ⁵⁵	1 ⁴⁸	4 ³³
Kocsárd ind.		3 ¹⁹	9 ¹⁰	2 ⁰¹	8 ⁰⁵
Marosujvár felé . . ind.	3 ²⁴		8 ³⁰	10 ¹³	11 ⁴¹
Marosujvár felé . . ér.	3 ³⁶		8 ³²	10 ²⁵	11 ⁵³
Marosvásárhely . . ér.	5 ³⁷		11 ²⁷	4 ⁵³	*10 ²⁵
Marosvásárhely . . ind.	5 ⁴⁵		5 ⁰⁶		10 ⁴²
Szászrégen ér.	7 ¹⁴		6 ³⁵		12 ¹⁶

Vissza.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Szászrégen ind.	7 ³⁴	3 ³⁰	7 ⁵⁴
Marosvásárhely . . ér.	9 ⁰⁰	5 ⁰⁴	9 ¹⁵
Marosvásárhely . . ind.	12 ²⁵	5 ³⁸	9 ³⁵
Kocsárd ér.	2 ⁴⁰	8 ³⁰	12 ³¹

	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Marosujvár.					
Kocsárd felé . . . ind.	2 ¹⁸	—	—	7 ¹⁸	10 ⁵⁸
Kocsárdra ér.	2 ³⁰	—	—	7 ³⁰	11 ¹⁰
Kocsárd ind.	7 ³²	10 ⁵⁵	1 ¹⁵	7 ⁵²	11 ³¹
Tövis ér.	8 ¹¹	11 ⁴⁹	2 ²¹	8 ³²	12 ⁴⁶
Tövis ind.	8 ¹⁶	3 ⁵⁵	*3 ³³	8 ⁵⁵	2 ⁰⁰
Gyulafehérvár . . . ér.	8 ⁴⁴	4 ²³	3 ⁵⁵	9 ³⁰	2 ²⁸
Gyulafehérvár . . . ind.	8 ⁴⁵	4 ²⁹	3 ⁵⁷	*11 ³⁶	2 ³³

* Személyvonat. — ** Gyorsvonat.

9. Gyulafehérvár—Zalathna.

	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Gyulafehérvár Aradf. ér.	7 ⁴¹	12 ²⁴	4 ²⁶	10 ⁴⁹	11 ¹³
Gyulafehérvár . . . ind.	9 ⁴⁶	*4 ³⁶		*4 ³⁷	
Zalathnára ér.	12 ³²	7 ⁴⁷		7 ³³	
Gyfehérvár Tövisf. ér.	9 ³⁰	2 ²⁸	8 ⁴⁴	3 ⁵⁵	4 ²³
Gyulafehérvár . . . ind.	*9 ⁴⁰	4 ³⁶		*4 ³⁷	
Zalathna ér.	12 ³²	7 ⁴⁷		7 ³³	

Vissza.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Zalathna ind.	4 ⁵⁵	8 ²⁰	3 ⁴³
Gyulafehérvár . . . ér.	7 ²³	11 ⁰³	6 ¹⁴
Gyfehérvár Aradf. ind.	*11 ³⁶	2 ³³	8 ⁴⁵
Zalathna ind.	4 ⁵⁵	8 ²⁰	3 ⁴³
Gyulafehérvár . . . ér.	7 ²³	11 ⁰³	6 ¹⁴
Gyfehérvár Tövisf. ind.	7 ⁴⁶	12 ³¹	7 ⁰⁰

* Személyvonat — ** Gyorsvonat.

— **A Budapesti** m. kir. állami felső építő-ipariskola (VII. Csömöri-út 74 sz.) rendes szakosztályának első évfolyamára a tanulók a jövő 1905/6. isk. évre f. évi június 25-től július 1-ig jelentkezhetnek személyesen vagy levélben. — Feltételek: legalább 15 éves életkor, négy középiskolai (gimnázium, reál- vagy polgáriskolai) osztály elvégzése s egészséges, fejlett testalkat. Szükséges iratok: keresztlevél, vagy születési bizonyítvány, a végzett összes középiskolai osztályokról szóló bizonyítvány, újraoltási bizonyítvány. Az előjegyzettek tartoznak négy hónapon át építésnél dolgozni s ezt a november 1—5-én személyesen történő beiratkozásnál hiteles bizonyítvánnyal igazolni. Bővebb felvilágosítást készséggel ad az igazgatóság.

— **Hasznos tudnivalók.** Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vízre van italul szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítószerül. E nélkül ugyanis a szervezet a megémesztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy italul olyan víz használassék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett baktériumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rongos.

Be van igazolva, hogy ilyen ezélokra a mohai Ágnes víz végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodszor, minthogy szénsavat tartalmaz, a baktériumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt

A csecsemők gyomor- és bélbetegségei

a gyermekeket különösen a meleg évszakban fenyegetik, mikor a tápszerek, különösen a tej, romlásnak vannak kitéve. Egy bizonyos oltalmat a gyomor-bélbetegségek ellen nyújt **Kufeké gyermeklisztje**, a gyermekeknek táplálékul adva, mely változatlan marad és a gyomor-bélesatornában nemesak a tejet egy finom pelyhes olvadásra készíti, hanem még a bélgerjedést csökkenti, mert az ártalmas anyagoknak egy rossz tápalapot nyújt. Ezért a Kufeké gyermekliszttel táplált gyermekek többnyire agyomor-bélbetegségektől mentve maradnak. Gyomor-bélbeteges gyermekeknél ajánlatos tehát a tejet teljesen a táplálékból kizárni, vagy legalább korlátozni, és a gyermekeket csakis Kufeké gyermekliszttel táplálni, mely a gyermekek kizárólagos táplálékául is szolgál.

bőséges elválasztását okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony baktériumokat megölik.

A mohai Ágnesviz fogyasztását különben is főként tavasszal, kiváltképen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, a mitől a mohai Ágnes-forrás a gyermeket és felnőttet biztosan megóvja. Gyermeknek ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, a melyeket a mohai Ágnes víz mérszertartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, a kiknek a mohai Ágnes forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejválasztást nagyban fokozza.

Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnes-forrás különösen olcsón kapható.

I R O D A L O M.

* **Rózsák az aranyünnepre** címmel jelent meg Vaszary Kolos aranymiséjére egy óda és öt olyan költemény, melyeket szavalás után, mint előképeket is be lehet mutatni. A hangulatos költeményekkel, mint frissen szakasztott illatos rózsákkal, Drozdy Győző ifjú poéta díszíti az aranyünnepeket. A költemények szépen csengő rimes jambusai a herceg-prímás életének harmonikusan összeválogatott, legnevezetesebb mozzanatait adják elő. — Azon társulatok, intézetek, fiú- és leányiskolák, melyek a fejedelmi pap aranymiséjén ki akarják fejezni az illő tiszteletet, a könyvecskének feltétlenül nagy hasznát veszik. Megjelent Esztergomban, Buzárovits Gusztáv könyvkiadó-hivatalában. Egy példány ára 50 fill. Mivel az előképek előadásához öt szereplő szükséges, azért a műből öt példányt 2 koronáért bérmentesen küld a kiadó.

* **„Tolnai Világ Lapja”** című képes hetilap legutóbbi számában rendkívül érdekes cikksorozat kezdődik. A legkiválóbb magyar színésznők fényképeit mutatja be legjobb szerepeikben, s maguk a színésznők írják meg életrajzukat. „Tolnai Világ Lapja” május 6-án megjelent száma igazán dus tartalommal jelent meg, s bátran mondhatjuk, hogy ezen magyar képes lap felveszi a versenyt a híres és százezrekben megjelenő német lapokkal szépség és ár tekintetében. A mai számában Kürty Klárát mutatja be 6 különféle szerepeiben. A művész a képekhez maga írta meg a cikkeket „Emlékeim” cím alatt.

Nyílttér.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas** ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert. Elsősorban a **mohai**

ÁGNES-

forrás mint természetes szénsavdus ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvószert fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb **gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek**. Azért tehát

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **gyomor-, bél- és légcsőhuruttól** szabadulni akarunk.

Dr. Kétly.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **étvágyi hiány és emésztés-zavarok** állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha a **vesebajt** gyógyítani akarjuk.

Dr. Kóvér.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha a **májbajoktól és sárgaságtól** szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szénsavval teitett viznél**, sőt a szódaviznél is **olcsóbban adja**, hogy az **Ágnes-forrás vizét** a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz. — Kedvelt borviz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár Gyulafehérvár és vidékére MISSELBACHER J. B.-nél.

Ugyanitt **ingyen** kapható az **Ágnes-forrás** diszes kiviteli ismertető füzet.

Selyem-bluzokra való 65 krtól 11 frt. 35 krig méterenkint utolsó újdonságok. Bérmentve és megvásárolva házhoz szállítva. Dus mintaválaszték posta fordultával.

Henneberg selyemgyár Zürich.

Sz. 2062—1905. tllkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jakabfy Albert gyulafehérvári lakos végrehajtatókna Deák György végrehajtást szenvedő ellen 183 korona 71 fillér. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az alvinczi 176. számú tjkvben A + 45. rend., az alvinczi 2184. számú telekjegyzőkönyvben A + 1. rend., az alvinczi 2184. sz. telekjegyzőkönyvben A + 1. rend., az alvinczi 2092. sz. tjkvben A + 1. rendsz. alatti ingatlanokra összesen 1635 kor. becsárban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1905. évi június hó 7-ik** napján d. e. 9 órakor Alvincz község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkvi hatóság.

Gyulafehérvárt, 1905. évi május hó 4-én.

A kivonat hitelességét igazolja:

Bohuczky János kir. tllkvi kiadó.

Nyavalyatörés.

Ki nyavalyatörés, göres és más idegen állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a

szabd. Haftyú gyógyszerár által Majna Frankfurt.

A „Pesti Napló”

uj karácsonyi ajándéka.

Modern

Magyar Festőművészek

a czime uj kiadványunknak, melyet 1905. évi karácsonyi ajándéku szántunk t. előfizetőinknek.

Ezen uj ajándékművünk, noha folytatása és kiegészítő része lesz a „Magyar Festőművészek Albumá”-nak, mégis mint teljesen önálló mű gyönyörű foglalatja lesz a modern magyar festőművészet remekeinek.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a magyar irodalmat és magyar művészetet szolgálták, nagyszabású és nagyértékű diszművek **százszernyi** példányaival terjesztve el a magyar **köl** tészet és festőművészet nagyjainak alkotásait. A remekművek e díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló” uj és minden eddigi ajándékát túlszárnyaló diszművel: a **Modern Magyar Festőművészek**-kel.

Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki a modern magyar festők alkotásaiból, nagyrészt mesteri kiviteli műlapokon és **gyönyörű, több színnyomású képekben**. — Ezenkívül be fogjuk mutatni e műben **jelesebb festőink** vonzón megírt **életrajzát**. A szöveget, amely a modern magyar festőművészet történelmét fogja tárgyalni, elsőrendű esztétikusaink könnyed előadásában, színes képek és rajzok fogják tarkítani. Albumunk külső formájában is követni fogja eddigi törekvéseinket és a magyar **könyv-kötőiparművészet** újabb alkotása lesz.

Ezt az uj, páratlan diszu ajándékunkat megkapja karácsonyra állandó előfizetőnkön kívül minden uj előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre **megszakítás nélkül** a Pesti Naplóra előfizet. Az előfizetés fél és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető. — Előfizetési ár: 1 évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor. 1 óra 2 kor. 40 fill. — Mutatványszámot szívesen küldünk. Tisztelettel a „PESTI NAPLO” kiadóhivatala.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régjonak bizonyult háziszert, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvény-nél, csúznál és meghűlések-nél** bedőresölés-képpen használva. **Figyelmeztetés.** • Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter csejegygyéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi szétküldés.

VILÁGHIRÜ!!

A REKORD

festészeti-műintézete

kiválóan sikerült életnagyságu arczképeiről melyeket elismert művészek által készített számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerővel a világ minden tájáról.

ELSŐRANGU KÉPEK ÁRAI

olaj-aquarell és pastel festésben fénykép után — 48—63 cm. nagyságban a **20 kor**, —

Legfinomabb kiviteli Brom-Platin és

kréta rajz a **5 kor**.

Részletes árjegyzék bérmentve. Egy életnagyságu festményt készitünk mindenkinék

TELJESEN INGYEN

ha résziinkre 5 rendelést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

REKORD festészeti műintézete

BUDAPEST. Rottenbiller-uteza 46. szám.

A reklám

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az életető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek Aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelen kaphatók

A magyar kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Képviselő: Wessel Leó Kolozsvárt.

Kovald Péter és Fia

cs. és kir. szab.

kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár

Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám.

Megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy czégét — a csomagolási és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkeresse.

Helyben: ROSNER LÁZÁR úr

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az **úri-, női- és gyermek-öltönyök, diszitó- és butor-szövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárak, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését. Ugy-szintén ágytollak tisztítását és fehéreneműek mosását is.**

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízatást kér a

KOVALD PÉTER és FIA czég.

A köbányai első magyar részvény serfőzde világhírű világos és barna
márciusi, királyi, duplamárciusi és udvari sörei
valamint

Bürger Albert

marosvásárhelyi serfőzdejének elismert kitűnő minőségű márciusi, korona és bajor módon főzött sörei kaphatók úgy hordókban, valamint palaczkokban is

Bürger Albert sörraktárában

az első magyar részvény serfőzde főraktára Gyulafehérvárt.

A palaczk sörök kívánatra paszteurizáltatnak, a mi által a palaczk sör több hónapon keresztül **kristálytisztán** jég nélkül eltartható, amely körülmény kicsiny fogyasztással bíró korcsmárosok valamint magánfogyasztók részére is kiváló fontossággal bír.

A legfigyelmesebb és legpontosabb kiszolgálás.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

31 év óta első osztályú gyártmány.

Évi gyártás 61.000 kerékpár.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Egyedüli elárusító cég: Jäger Tamás Gyulafehérvár.

A XVI-ik magy. kir. szab. osztálysorsjáték
nyereményeinek sorozata.

110,000 sorsjegy 55,000 nyerem.

= Minden második sorsjegy nyer. =

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió korona.

	korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 "	200000
2 "	100000
1 "	90000
2 "	80000
1 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
1 "	40000
5 "	30000
3 "	25000
8 "	20000
8 "	15000
36 "	10000
67 "	5000
3 "	3000
437 "	2000
803 "	1000
1528 "	500
140 "	300
34450 "	200
4850 "	170
4850 "	130
100 "	100
4350 "	80
3350 "	40
55000 nyor. és jut. összegben	14,459.000

Felhívás

a XVI-ik magyar királyi

szab. osztálysorsjátékhoz

Az első osztály huzása már

1905. május 25. és 26. lesz.

Az első osztályu sorsjegyek ára :

egy egész egy fél egy negyed egy nyolczad
12 kor. 6 kor. 3 kor. 1.50 kor.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés.

Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzösszegek díjmentes átutalhatása czéljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére. — Becses megrendelését szíveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

Gaedicke A.
bankháza.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődéje.

Budapest, Kossuth Lajos-utca 11.

Gaedicke szerencsése

óriási!

Rövid időn belül

15 MILLIÓ T

fizettem ki t. vevőimnek, köztük a következő főnyereményeket :

600000 kor.	2/2	62551	szám
400000 "	4/4	11119	"
400000 "	4/4	28916	"
400000 "	8/8	33464	"
100000 "	4/4	42758	"
100000 "	2/2	49878	"
100000 "	4/4	87991	"
70000 "	1/1	60912	"
60000 "	8/8	17357	"
60000 "	8/8	78863	"
60000 "	4/4	82528	"
60000 "	2/2	97263	"
30000 "	8/8	6920	"
30000 "	8/8	38691	"
30000 "	8/8	90964	"
25000 "	4/4	23481	"
25000 "	2/2	30049	"
25000 "	4/4	44411	"
25000 "	4/4	87851	"
20000 "	4/4	14674	"
20000 "	4/4	28950	"
20000 "	8/8	33402	"
20000 "	8/8	35862	"
20000 "	4/4	44410	"
20000 "	4/4	57656	"
20000 "	1/1	60781	"
20000 "	8/8	78848	"
20000 "	4/4	88874	"
15000 "	1/1	31121	"
15000 "	4/4	57734	"
15000 "	2/2	77950	"
15000 "	4/4	82506	"

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland-Cementet** ajánl olcsó áron a

Brassai PORTLAND-CZEMENT-gyár

BRASSÓBAN.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégénél.

Óriási szerencse Töröknél!

Felülmúlhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **19 millió** koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; egyedül az **utóbbi 6 hónapban** a **legnagyobb nyere-**

ményt és pedig:
a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98926. sz. sorsjegyre,
a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451. sz. sorsjegyre,
továbbá **100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 20.000,** több **15.000, 10.000** koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. **110.000** sorsjegyre **55.000** pénznyeremény jut magyar osztálysorsjátékban ismét és összesen **14 millió 459.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét!

(melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat).

Mindenki kísérelje meg szerencsáját azon számmal, mely neve avagy családtagjainak neve mellett áll.

Adam 982	Ceclia 86156	Gellért 72630	János 82957	Manó 83259	Salamon 2895
Adél 4143	Celestin 83519	Gereben 83819	Jenő 83245	Marcel 2881	Samu 7979
Adolf 12302	Daniel 2778	Gergely 83216	Jolán 2877	Margit 7280	Sándor 17763
Agófi 20422	Dávid 5637	Géza 2797	Jónás 7260	Mária 17707	Sári 22019
Agnes 22511	Dénes 12426	Gizella 5649	Jozsa 13230	Márkus 22011	Sarolta 24029
Agoston 24242	Dezso 20983	Gusztáv 13151	József 21452	Mártha 24003	Sebestyén 24289
Aladár 28818	Domokos 23006	György 21145	Judith 23095	Márton 24274	Simon 40746
Albert 44360	Dóra 24258	Juliska 23018	Juliska 24358	Matild 40705	Szeréna 57716
Alfréd 59119	Dorotea 29529	Gyula 21268	Kálmán 40422	Matyás 56693	Taksony 59575
Akos 72613	Edith 56310	Hedwig 29633	Károli 56572	Melania 59564	Tamas 80973
Amália 82811	Ede 59159	Helena 56525	Károly 59590	Menyhért 80019	Taszió 83022
Ambrus 83145	Edwin 72622	Henriette 59167	Katinka 72615	Mihály 83006	Torus 83309
Andor 83505	Elek 82836	Henrik 72623	Kázmér 82963	Miklós 83273	Tibor 2389
András 990	Elemér 83164	Hermann 82954	Kelemen 83246	Miksa 2899	Tihamér 8504
Anna 4948	Emil 83520	Hermína 83217	Klára 2878	Milán 7288	Timon 18652
Antal 12417	Emma 2784	Hilda 2799	Klotild 7266	Mór 17738	Tivadar 22027
Aranka 20593	Endre 5641	Hubert 6313	Kornél 16863	Móric 22016	Tóbiás 24035
Armánd 22514	Ernő 12433	Hugo 13154	Kornélia 22002	Nándor 24014	Urban 24295
Arnold 24248	Ernesztin 21142	Humbert 21147	Kristóf 23097	Narcisz 24279	Valeria 40739
Arpád 28828	Erwin 23097	Idolyka 23077	Krisztina 24385	Olga 40735	Vazul 58013
Arthur 44389	Eva 24259	Iduska 21273	Lajos 40486	Olívér 57098	Vendel 58586
Aurél 59142	Erzsébet 20536	Ignác 29647	László 56673	Orbán 59566	Viktor 80974
Attila 72615	Eszter 56471	Ilka 56552	Laura 59532	Oszkár 80453	Viktoria 83047
Balázs 82826	Etel 59163	Illés 59183	Lázár 73076	Otto 83008	Vilbáld 83302
Bálint 83155	Fabian 72625	Ilma 72639	Lénárt 83262	Ódon 83281	Vilma 2900
Barnabás 83511	Félic 82837	Ilona 82463	Lenke 83255	Pál 2892	Vilmos 8618
Béla 2749	Ferdinánd 83215	Ince 83223	Leó 2576	Paula 7300	Vince 18655
Benedek 5498	Ereke 83531	Ince 83223	Leónia 7273	Petronella 17740	Virgil 22029
Bernát 12424	Flóra 2782	Ipoly 6432	Lidia 17350	Péter 22017	Zoltán 24014
Berta 20973	Franciska 5642	Iren 13229	Lipót 22009	Piroska 24017	Zsigmond 25156
Bertalan 22523	Frida 12435	Irma 21148	Lóránt 23100	Pista 24288	Zsófia 42270
Bianka 24254	Frigyes 21144	István 23092	Lothár 24378	Rafael 40742	Zsuzsanna 58021
Bodog 28886	Fülöp 23009	Izabella 24354	Lőrinc 40702	Regina 57286	
Bogdán 56273	Gábor 24263	Izidor 40463	Ludmilla 56657	Richard 59573	
Borbála 59145	Gabriella 29541	Iván 56556	Luiza 59556	Róbert 80639	
Boriska 72618	Gáspár 56511	Jakab 59203	Malvin 73133	Rózsiika 83020	
Brunó 82831	Gedeon 59161	Janka 72644	Manfréd 82975	Rudolf 83296	

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyer. 400.000, 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy trt. —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy trt. 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " 3.— " " " 6.—; 1 " " " 6.— " " " 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérjük azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 25-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak és mert az I. osztályú **huzás** már f. é. **május hó 25-én és 26-án** lesz.

TÖRÖK A. és TSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körút 46a. I. fiók: Váci-körút 4a.**

II. fiók: **Muzeum-körút 11a. III. fiók: Erzsébet-körút 54a.**

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű hirneves

valódi szépeességi lenvászon és **damasztáru**

„Minden nagyobb üzletben kapható.”

A késmárki gyár bejegyzett védjegye

Késmárki gyármány csak az

mely ezen védjeggyel van ellátva.

HAZAI IPAR!

Szélhajtó görcscsillapító

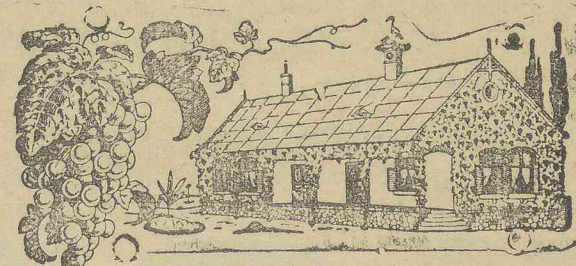
Bibergeil-cseppek.

Egy étvágy csináló és az emésztést előmozdító házszer.

1 üveg ára 1 korona.

Kevesebb mint 2 üveg (Utánvétellel 2.50 K.) postán nem küldetnek. Megrendelhető.

Bittner Gyula gyógyszerésznel.
Gloggnitz (Also-Ausztria).

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

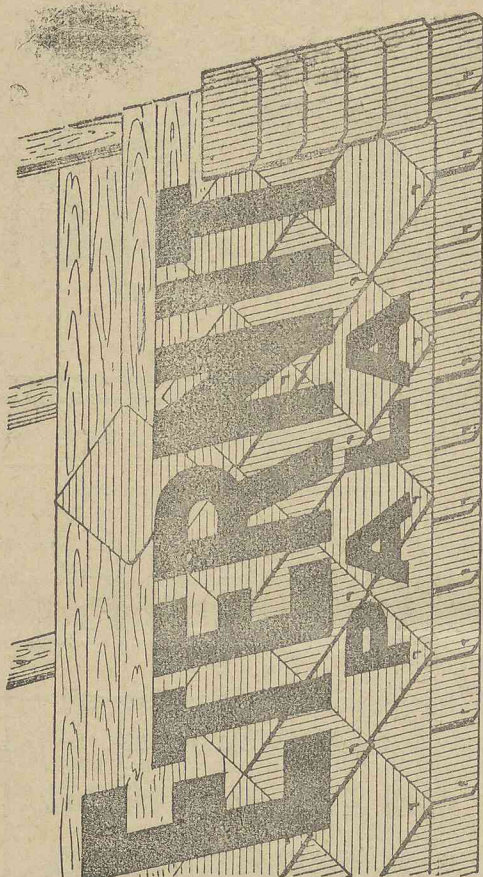
A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcélszerűbb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátták házuikat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetnek meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delaware” sima, ültetéshez és ebből borminta.

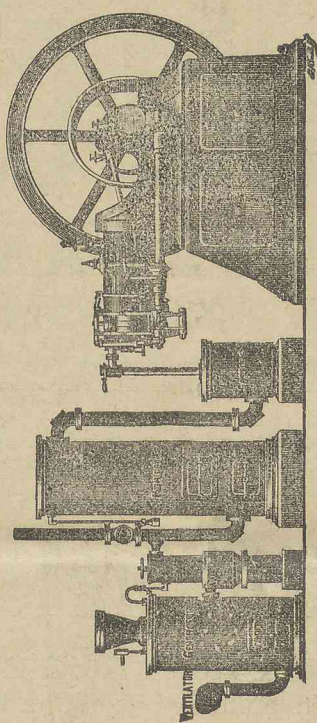
Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Bihar megye.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDESI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK HAISCHKE LAJOS
BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

Eredeti OSERS és BAUER motorok
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
Benzin- és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek
2-3 fill. üzemköltséggel. — Képző fizetési feltételek. — Elsőrangú
gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Vásári zsebnaptár 1905.

HUSIPARI ÉS ÁLLATFORGALMI ÉVKÖNYV

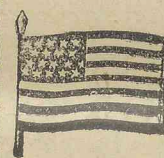
az egyes napokra eső vásárok pontos jegyzékével
ingyen és bérmentve

megy minden mézárós, hentes, állatkereskedő,
nyersbőrkereskedő, zsiradék és csontkereskedő
ezimére, a ki legalább **félévre** előfizet a

Mészárosok és Hentesek Lapjára.

Előfizetés félévre 6 korona.

Kiadóhivatal: Budapest, IX. Ferencz-körút 13.

UJ!

COOK & JOHNSON

amer. szabadalmazott tyukszemgyűrűje.

A jelenkor legjobb és legbiztosabb szere, nagyszerű hatással és azonnal csillapítja a fájdalmat. — Kapható Ausztria és Magyarország minden gyógyszerárában. — 1 darab borítékban 20 fillér, 6 darab kartonban 1 korona, postai küldés esetén 20 fillérrel több. — **Főraktár Magyarország részére: Török József gyógyszerára Budapest, VI., Király-utca 12. — Központi raktár Magyarország-Ausztria részére: „A szamaritanushoz“, Grác.**

Figyelem! Valódi csakis szivaroktatulában.

Gyár: Bécs, Pfaffenbrunnstrasse.

Mi a szósz?! . . . A papa megengedte, hiszen Jakobi-féle antinikotin-cigaretta-hüvely.

Erzsébet királyné-

sorsjegyek eladásával foglalkozó

ügynökök

== magas jutalékkal felvételnek. Ajánlatok intézendők ==

Fischer és Riesz

bankház Budapest, Erzsébet-körút 9.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

J. B. MISSELBACHER SEN. CZÉGNÉL GYULAFEHÉRVÁR.

Marosvásárhely: **ANT. STAIBL.** Szászrégen: **C. TRAUGOTT KOSCH.**

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet“

részéről

ingatlan jelzálog kölcsönök
„Kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőség gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bármilyen felvilágosítással, útbaigazítással készségesen díjmentesen szolgálom.

Különösen előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközlítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyenmü jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem tűni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben akár eredményes, akár nem terhesen költséges.

Teljes tisztelettel

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség,
Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

NOXIN

Czipő-Créme

(törvényileg védve)

sevrő- és kid box-kalf-bőr fényesítéséhez. A bőrt puhítja s vizhatlanná teszi, annak tűkörfényt kölcsönöz. Kapható: **drogériákban, jobb czipő-üzlet, bőrkereskedés, festék- és fűszerüzletekben.**

Főraktár Gyulafehérváron

JAKABFFY ALBERTNÉL.

„URANOS“ vegyészeti gyár

Kochsinger Testvérek Budapest, VI., Rózsa-utca 85.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szabad. viharmentes

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly
Bécs, III., Hauptstr. 120. saját házában.

Kívánatra ingyen próba mintakönyv prospektus.

Főraktár: **idősb. Misselbacher J. B.-nél Gyulafehérvárt.**

Kronsteiner-féle új zománcz Homlokzat-festéke hatóságilag védve.

Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománczott, csak egyszerű mázolás. Jobb, mint az olajfesték. Évek során szállítója a cs. és kir. uradalmak, katonai- és civilintézeteknek, vasutaknak stb. **Minden résztvevő kiállításon első díjjal jutalmazva.** Legolcsóbb festék homlokzatokra, belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz stb. és mindenféle más tárgyhöz. **Egy négyzetméter 2 1/2 kr.** Meglepő eredmény. **Homlokzat-festék,** viharmentes, mézben oldható, 49 minta olajfestékkel azonos Kgr.-ja **12 kr.-tól** följebb.